

Un 15% dels immigrants pateixen la síndrome d'Ulisses

Sant Pere Claver – Fundació Sanitària compta des de 1994 amb el programa especialitzat en investigació i atenció als immigrants extracomunitaris SAPPiR, el Servei d'Atenció Psicopatològica i Psicosocial a Immigrants i Refugiats.

El psiquiatra Joseba Achotegui, fundador i director del SAPPiR, va publicar l'any passat un article científic a la revista Norte de salud mental amb un estudi sociodemogràfic de 1.110 immigrants. D'aquests, 915 casos van ser atesos directament pel SAPPiR i la resta provenien de programes de promoció en salut mental promoguts des del SAPPiR.

Un 15% de la mostra va presentar síndrome d'Ulisses. Fins a 143 persones van patir un quadre reactiu d'estrès provocat per situacions de dol migratori extrem. Al procés de tristesa i estrès se li va sumar haver-se d'adaptar a una nova cultura, una nova llengua i un nou clima, entre d'altres.

Segons els resultats, el perfil d'immigrant amb síndrome d'Ulisses és una persona d'origen llatinoamericà, magrebí o subsaharià, d'entre 30 i 45 anys, que porta entre 2 i 5 anys a l'Estat espanyol, i es troba en situació d'irregularitat. A nivell de gènere no s'observen gaire diferències. Això mostra que en situacions extremes d'estrès s'esborren les diferències entre homes i dones.

Els símptomes més habituals del síndrome d'Ulisses són tristesa, ansietat, insomni, pensaments recorrents, irritabilitat, somatització de la fatiga i mal de cap, entre molts d'altres.

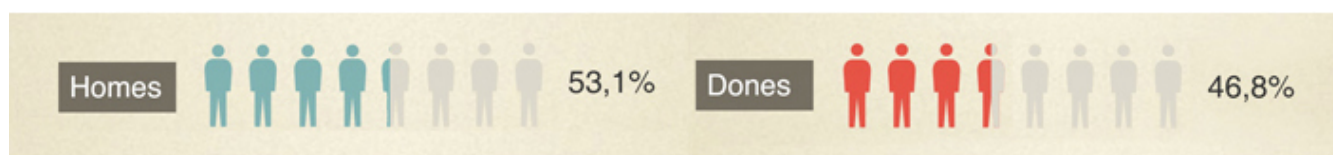
Els estressors més rellevants del síndrome d'Ulisses són:

1. **Separació forçada dels éssers estimats**
2. **Sentiment de desesperança pel fracàs del projecte migratori i l'absència d'oportunitats**
3. **Lluita per la supervivència**
4. **La por i el terror que es viuen en els viatges migratoris com les pasteres, anar amagats en camions, etc.**

Aquests estressors estan incrementats per la presència de més d'un alhora, la cronicitat, els forts dèficits de les xarxes de suport social i, amb freqüència, l'atenció no adequada del sistema sanitari i assistencial dels països d'acollida.

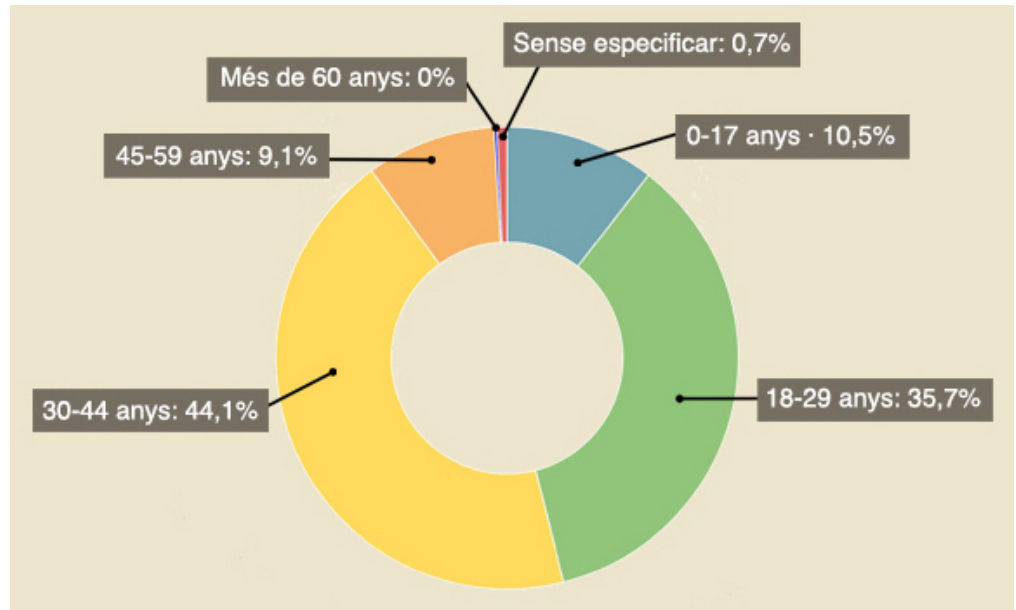
Per gènere

Hi ha menys dones que homes amb la síndrome d'Ulisses, encara que la diferència no és significativa a nivell estadístic. Les situacions extremes d'estrès esborren les diferències de gènere. Joseba Achotegui explica que si es pugés la temperatura fins als 100 graus tots respondríem amb marejos i altres símptomes a una situació tan extrema, independentment de ser homes o dones.

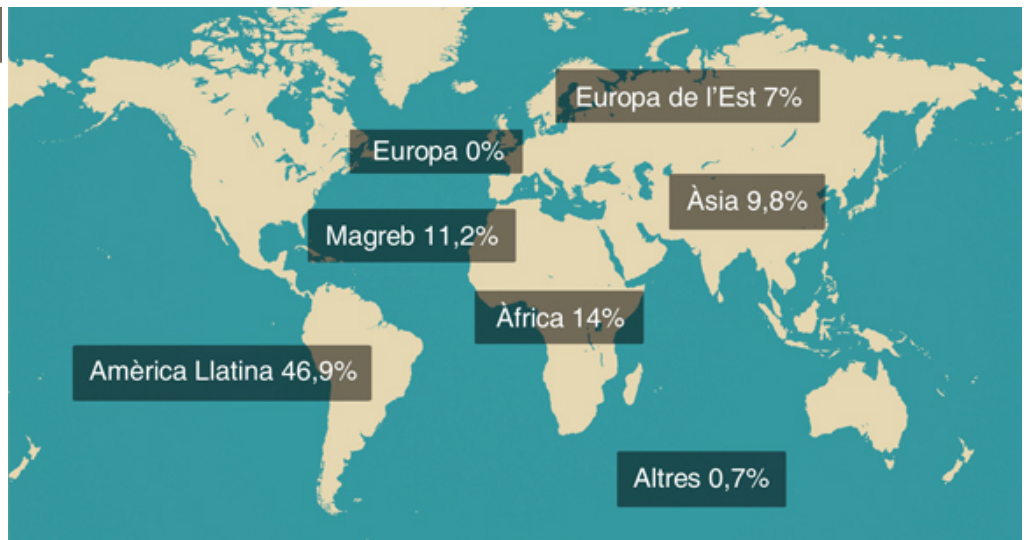
Per edat

La síndrome d'Ulisses predomina en immigrants d'entre 17 i 44 anys, el que suposa un 79,8% de la mostra. El grup d'edat que presenta un risc més gran de patir síndrome d'Ulisses es troba entre els 30 i 44 anys. És a dir, adults joves que han emigrat per sustentar a les seves famílies i es troben lluny dels seus fills.

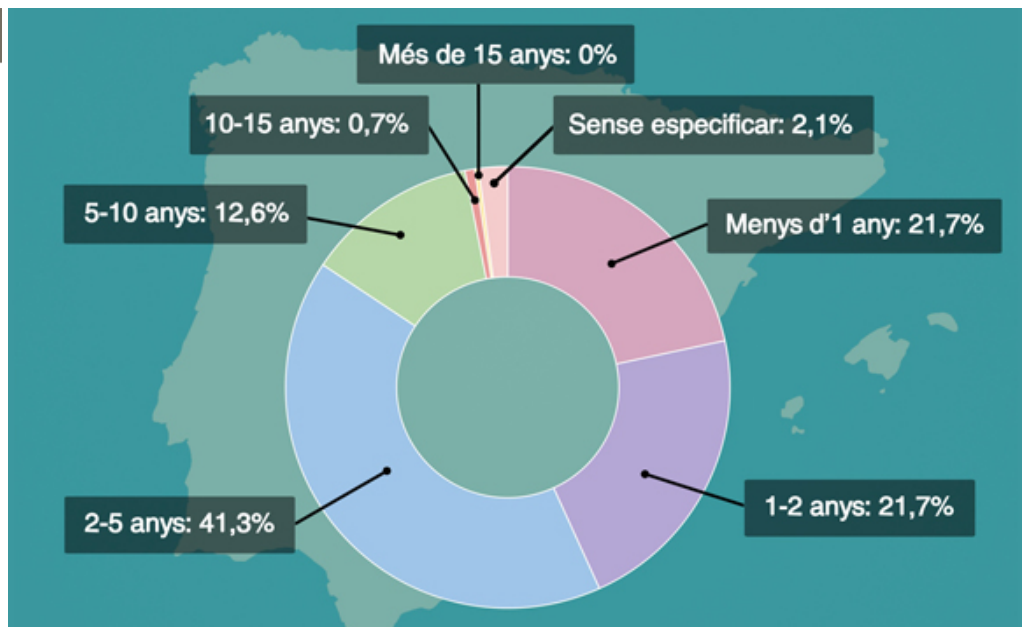
Zona geogràfica

El país d'origen de la majoria d'immigrants atesos amb síndrome d'Ulisses són latinoamericans, seguits pels magrebins i subsaharians. La interpretació d'aquestes dades requereix tenir en compte els aspectes culturals i socials que caracteritzen a les diferents comunitats.

Temps a l'Estat espanyol

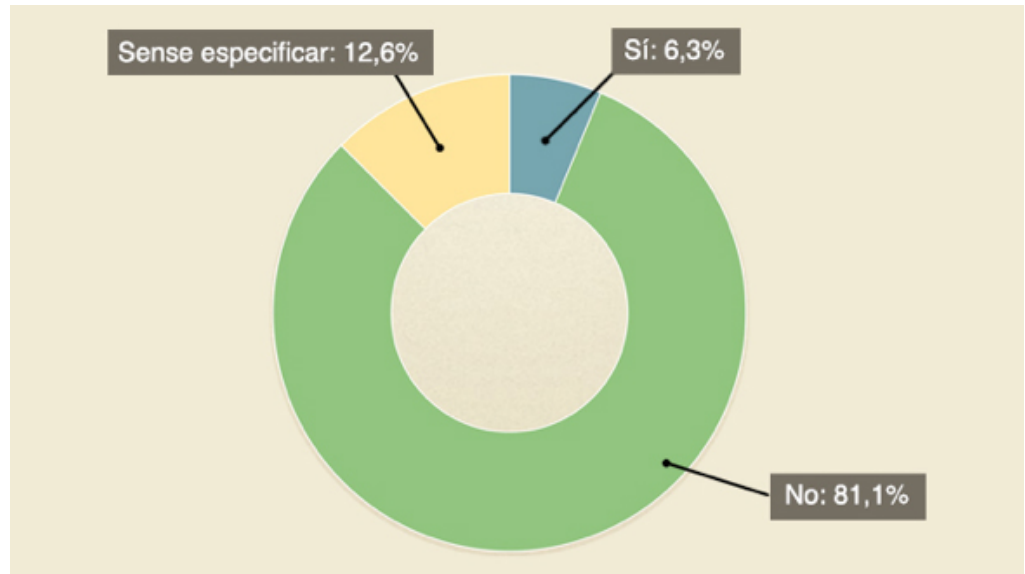
El grup majoritari amb síndrome d'Ulisses són els que porten entre 2 i 5 anys a l'Estat espanyol. En canvi, la resta de diagnòstic psiquiàtrics es troben repartits al llarg de diferents edats.

Papers

Aquesta és la dada més clara de l'estudi perquè mostra amb rotunditat que no disposar d'una situació de regularització incrementa molt el risc de

desenvolupar la síndrome d'Ulisses.

C. Vila i Vilà, 16. 08004 Barcelona | Tel. 93 442 39 03
comunicacio@fhspereclaver.org | www.santpereclaver.org

